

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Frikommuneprojektet blev iværksat i 1985, og efter en forlængelse, der blev vedtaget i 1987, løber projektet indtil udgangen af 1993. Der er efter den seneste ændring af frikommuneloven i foråret 1988 blevet udpeget 8 primærkommuner og 1 amtskommune som nye frikommuner, således at nu i alt 30 primærkommuner og 6 amtskommuner har frikommunestatus.

Hensigten med frikommuneprojektet er gennem afprøvning af alternative opgaveløsningsmodeller og styreformers at søge nye erfaringer om, hvorledes kommunestyret kan tilpasses de lokale forhold, og hvorledes de kommunale ressourcer bedst kan udnyttes.

Som en forudsætning for denne proces indeholder dette lovforslag en række nye hjemler til frikommuneforsøg.

Den gældende frikommunelov (lov nr. 309 af 4. juni 1986) blev vedtaget af Folketinget den 30. maj 1986, jf. Folketingets Forhandlinger 1985-86, spalte 3534, spalte 11724 og spalte 12488, tillæg A, spalte 2249, tillæg B, spalte 1891 og spalte 2231, og tillæg C, spalte 1007. Frikommuneloven er ændret ved lov nr. 266 af 13. maj 1987, jf. Folketingets Forhandlinger, 1986-87, spalte 2751, spalte 11190 og spalte 11488, tillæg A, spalte 1557, tillæg B, spalte 1479 og spalte 1605, og tillæg C, spalte 513, lov nr. 239 af 20. april 1988, jf. Folketingets Forhandlinger 1987-88, spalte 2402, spalte 9485 og spalte 9742, og bekendtgjort ved lov bekendtgørelse nr. 316 af 15. juni 1988.

2. Siden den første frikommunelov blev vedtaget i 1985, er der godkendt over 200 frikommuneforsøg.

Med henblik på iværksættelse af forsøg, som den gældende frikommunelov ikke giver mulighed for at gennemføre, indeholder lovforslaget et antal nye hjemler, bl.a. på social-, miljø- og undervisningsområdet samt på det kommunale styrelsesområde, der skal danne retsgrundlaget for disse forsøg. De nye bestemmelser er udformet på baggrund af forsøgsønsker fra de enkelte frikommuner. Vedtages lovforsla-

get, vil de nye forsøgshjemler dog som udgangspunkt kunne udnyttes af alle frikommuner.

3. Vedrørende forslagens økonomiske konsekvenser gælder fortsat, at frikommuneforsøg skal være udgiftsneutrale i forholdet mellem staten og kommunerne. Besparelser, som kommunerne opnår ved en mere rationel opgaveløsning, vil således kunne anvendes efter kommunalbestyrelsens beslutning.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Bestemmelsen udgår, da § 97 a i lov om arbejdsmidling og arbejdsløshedsforsikring m.v., jf. lov bekendtgørelse nr. 599 af 17. september 1987, er ophævet med virkning fra 1. januar 1988. Der er ikke godkendt frikommuneforsøg efter bestemmelsen.

Til nr. 2

Bestemmelsen giver mulighed for at indføre en mellemform mellem udvalgsstyre og magistratsstyre, sådan som dette nærmere er beskrevet i betænkning nr. 894/1980 om kommunale styrelsesformer og kommunalpolitikeres arbejdsvilkår. Et forslag af tilsvarende indhold var medtaget i et lovforslag om ændring af styrelsesloven i 1980, men blev udtaget under folketingsbehandlingen, jf. Folketingstidende 1980/81, tillæg A sp. 430 og tillæg B sp. 278.

Den styrelsesmæssige mellemform er baseret på et udvalgsstyre, men udvalgsformændene vælges direkte af kommunalbestyrelsen ved forholdstalsvalg og udgør – sammen med borgmesteren – økonomiudvalget. Kommunalbestyrelsens grupper bestemmer i den rækkefølge, hvori de opnår ret til at besætte udvalgsformandsposter, i hvilke udvalg og med hvilke medlemmer de ønsker at besætte formandsposterne. Ved fordelingen regnes borgmesteren, der er formand for økonomiudvalget, som den første af de formandsposter, der kan tilkomme dennes gruppe.